

PROBLEEMIPUU

Õppetükk on mõeldud selleks, et õpilased saaksid koondada teadmised kliimakriisist ja selle otsesest ohust terve maailma põllumeeste ja tööliste elatisele. „Probleemipuu“ abil saavad õpilased kasutada analüüsioskust, et teha kindlaks põhjused, tagajärjed ja lahendused probleemidele, millega põllumehed silmitsi seisavad.

VARASEMAD TEADMISED

Õpilastel peaksid olema põhiteadmised kliimakriisi ja selle mõju kohta teiste riikide põllumeestele ja tööliste. Enne tundi võib läbi võtta järgnevad õppetükid „Kliima, Fairtrade ja sina“ gümnaasiumiastme tunni-kavadest: „Fairtrade ja kliimakriis“; „Keerulised valikud“ ja „Metsasõbralik põllumajandus“.

ÕPIEESMÄRGID

- Õpilased oskavad kirjeldada kliimakriisi põhjuseid ja tagajärgi.
- Õpilased oskavad selgitada, kuidas kliimakriis mõjutab põllumehi ja töölisi.
- Õpilased oskavad selgitada, miks Fairtrade on oluline osa kliimakriisi lahendusest.

VAJALIKUD VAHENDID

- Probleemipuu joonis.
- Küsimused, mida esitada oma kakao- ehk probleemipuud kasvatades.
- Suurem paber ja markerid.

SISSEJUHATAV TEGEVUS

Klass organiseeritakse 2- kuni 4-liikmelisteks rühmadeks. Sissejuhatav tegevus ärgitab õpilasi mõtlema seni õpitu üle ja tutvustab tunni keskset teemat.

- Alustuseks palu õpilastel mõelda, mida teavad kliimamuutustest, õiglase kaubandusest ja nende kahe teema seostest. Palu õpilastel panna paarilisega kirja viis varasemat teadmist. Mõelge, kõrvutage, jagage.
- Arutlege ja analüüsige järgmist teemat: **kliimakriis on ohtu seadnud põllumeeste elatise.**
- Kuva teemat nii, et seda on hästi näha. Täna õppimise tunnis hakkamegi veel täpsemalt kaardistama, mida on õpilased sel teemal õppinud, ning mõtlema põhjuste, tagajärgede ja võimalike lahenduste peale.

PÕHITEGEVUS

Probleemipuu – põhjused ja tagajärjed

Probleemipuu on vahend, mille abil arendada analüütilist ja kriitilist mõtlemisoskust. Tegevus aitab õpilastel kindlaks teha probleemi põhjused ja tagajärjed.

- Kuva kakaopuu teemalist probleemipuud. Seda võib joonistada tahvile, kuvada ekraanile või trükkida paberile ja jagada šabloonina rühmadele.

juured = põhjused

tüvi = probleem

oksad = tagajärjed

kakaokaunad = lahendused

- Selgita, et probleemipuu aitab meil probleemi üle järele mõelda. Nime-
tage erinevad probleemipuu osad ning arutlege, mida sümboliseerib
iga osa.
- Selgita rühmadele, et nad hakkavad nüüd „kasvatama“ oma kakaopuud
suurel paberil (st seda joonistama), alustades juurtest, millele lisan-
dub tuleb tüvi, seejärel oksad ja lõpuks kakaokaunad. Anna õpilastele 5
minutit kavandi joonistamiseks.
- Alustuseks kirjutavad õpilased tüvele probleemi: **kliimakriis on ohtu
seadnud põllumeeste elatise**.
- 2. slaidi küsimuste abil kirjutavad õpilased probleemi **põhjused** juurte
juurde ning probleemi **tagajärjed** oksade juurde. Selles etapis ärge veel
kakaoubade peale mõtteid lisage.

Probleemipuu – lahendused

Probleemipuu on ühtlasi vahend edasise tegevuse valimiseks.

- Kui nüüd põhjused, probleem ja tagajärjed on kindlaks tehtud, siis sel-
gita õpilastele, et nad hakkavad mõtlema probleemi **lahenduste** peale.
- Etteantud küsimusi mõtlemise suunamiseks kasutades kirjuta lahen-
dused kakaopuu viljade ehk kakaokaunade peale.
- Pärast harjutuse lõpetamist lase õpilastel nendele tagajärgedele, põh-
justele ja lahendustele ringid värvilise pliiatsiga ümber tõmmata, mida
nad ise mõjutada saavad.
- Kasuta neid klassi tegevuskava koostamiseks. Kliimakriis on ohtu sead-
nud põllumeeste elatise, kuid **sina oled osa lahendusest**.

